

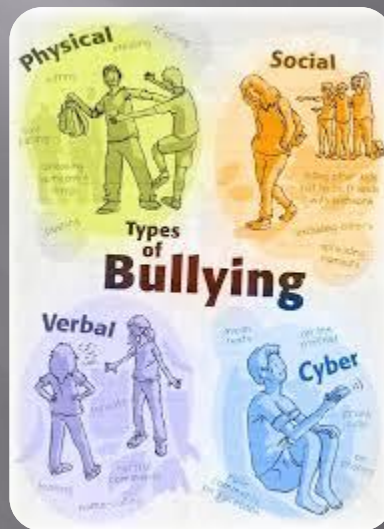
*ΣΧΟΛΙΚΟΣ
ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ*

ΜΟΡΦΕΣ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ

Σωματικός: φυσικός τραυματισμός ή απειλή τραυματισμού προς κάποιον . Εκδηλώνεται με σπρωξίματα, σκουντήματα, αγκωνιές, γροθιές και κλοτσιές, κουκλοποδιές, χτυπήματα με αντικείμενα, τσιμπήματα και δαγκωνιές, περιορισμό του άλλου μέσω σωματικών πρακτικών.

Λεκτικός : συστηματική χρησιμοποίηση υβριστικών εκφράσεων ,προσβολών και απειλών.

Σεξουαλικός ; Υβριστικά σχόλια ,σκίτσα και γκράφιτι με σεξουαλικό περιεχόμενο ,ανήθικες χειρονομίες ,ανεπιθύμητο άγγιγμα ,μέχρι και σοβαρές σεξουαλικές επιθέσεις .

Ρατσιστικός; διάδοση αρνητικών σχολίων της καταγωγής ,της κοινωνικής τάξης ,της οικονομικής κατάστασης ,της διαφορετικότητας .

Σχολικός : φυσικός τραυματισμός ή απειλή τραυματισμού προς κάποιον.

Εκφοβισμός με εκβιασμό: εκούσια απόσπαση χρημάτων ή προσωπικών αντικειμένων, η οποία συνοδεύεται από απειλές ή και τον εξαναγκασμό σε αντικοινωνικές πράξεις

Έμμεσος η κοινωνικός : προσπάθεια για κοινωνική απομόνωση ή αγνόηση ατόμου για άσκηση επιρροής στην ομάδα των συνομηλίκων ώστε να αισθανθούν αντιπάθεια για κάποιο συμμαθητή τους ,διάδοση κακόβουλων φημών και ψευδών.

Ηλεκτρονικός : αποστολή απειλητικού ή υβριστικού υλικού μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ,των υπηρεσιών MMS και SMS που παρέχουν τα κινητά τηλέφωνα και των διαδικτυακών τόπων κοινωνικής δικτύωσης ,χρήση ή παραποίηση των προσωπικών δεδομένων κάποιου ατόμου ,αποκλεισμός του από μια δικτυακή ομάδα ,κλήσεις από άγνωστο νούμερο.

Τι είναι εκφοβισμός;

- Στις μέρες μας, το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού άρχισε να παίρνει ανησυχητικές διαστάσεις και να τρομάζει τόσο τους γονείς όσο και τους εκπαιδευτικούς. Εμφανίζεται άλλοτε με τη μορφή του λεκτικού εκφοβισμού («Είσαι χοντρός και άσχημος»), του κοινωνικού εκφοβισμού («Η Μαρία έχει ψείρες, μην την κάνετε παρέα»), του σωματικού εκφοβισμού (χτυπήματα, κλωτσιές) ή του ηλεκτρονικού εκφοβισμού (εκβιασμοί μέσω διαδικτύου ή μηνυμάτων). Ο σχολικός εκφοβισμός ή bullying, όπως είναι γνωστός ο όρος στη διεθνή βιβλιογραφία, είναι ένα πολύπλευρο φαινόμενο που δεν αναφέρεται σε ένα απλό πείραγμα ή κάποιον τσακωμό καθώς κύρια χαρακτηριστικά του είναι η διάρκειά του, η ανισορροπία δύναμης μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών και η συναισθηματική επίδραση που έχει πάνω στα παιδιά-θύματα. Όπως λέει ο Olweus (1993): «Ένας μαθητής κακοποιείται ή γίνεται θύμα, όταν αυτός είναι εκτεθειμένος κατ' επανάληψη και για μεγάλη χρονική διάρκεια στις αρνητικές ενέργειες του συμμαθητή του».

Θύτης σχολικού εκφοβισμού

- Οι θύτες στατιστικά είναι συνήθως παιδιά που δείχνουν έντονη αυτοπεποίθηση, δεν πειθαρχούν σε κανόνες, θέλουν να επιβάλλονται και θεωρούν ότι η βία είναι κοινωνικά αποδεκτή.

Άλλα βασικά τους χαρακτηριστικά είναι τα εξής:

- ✓ θυμώνουν εύκολα
- ✓ δυσκολεύονται να δεχτούν τη ματαίωση των επιθυμιών τους
- ✓ εύκολα νιώθουν ότι οι άλλοι είναι απειλητικοί προς τους ίδιους και σε κάθε περίπτωση καταφεύγουν στη βία ή στον εκφοβισμό για να επιλύουν τις διαφορές τους
- ✓ έχουν την τάση να εξαιρούν παιδιά από την παρέα
- ✓ υιοθετούν το ρόλο του αρχηγού στις παρέες ή φτιάχνουν 'κλίκες'
- ✓ δεν είναι απαραίτητα μεγαλόσωμοι.

Ακόμη τα παιδιά που εκφοβίζουν...

- ▣ “Έχουν αυξημένες πιθανότητες κατάχρησης αλκοόλ και άλλων ναρκωτικών κατά την περίοδο της εφηβείας καθώς και ως ενήλικες.
- ▣ Είναι πιο πιθανό να εμπλακούν σε καυγάδες, σε βανδαλισμούς και να παρατήσουν το σχολείο.
- ▣ Είναι πιο πιθανό να ασκήσουν πρόωρη σεξουαλική δραστηριότητα.
- ▣ Είναι πιο πιθανό να έχουν προβλήματα με τον νόμο όταν ενηλικιωθούν. Σε μία μελέτη, 60% των αγοριών που εκφόβιζαν στο Γυμνάσιο είχαν είδη προβλήματα με τον νόμο πριν συμπληρώσουν τα 24 έτη. Επίσης αυτά τα άτομα όταν ενηλικιωθούν είναι πιο πιθανόν να ασκούν βία στους συντρόφους τους και στα παιδιά τους και αδυνατούν να κρατήσουν τις φιλικές τους σχέσεις

Θύμα σχολικού εκφοβισμού

- ❖ Όλα τα παιδιά μπορεί να παίξουν κατά καιρούς αυτό το ρόλο. Ο θύτης μπορεί να γίνει θύμα κάποιων ισχυρότερων. Το θύμα μπορεί με τη σειρά του να γίνει θύτης μόλις του δοθεί η ευκαιρία στην αντιπαράθεση με κάποιους ασθενέστερους. Αν και όλοι μπορεί να βρεθούν στη μία ή στην άλλη όχθη, υπάρχει μια γενική εικόνα για τα χαρακτηριστικά που συνήθως έχουν όσοι ανήκουν συνήθως στην κατηγορία του θύματος.
 - Είναι σχετικά μικρόσωμα άτομα.
 - Είναι ντροπαλά παιδιά με χαμηλή αυτοπεποίθηση.
 - Συχνά έχουν υπερπροστατευτικούς γονείς.
 - Επίσης, θύματα γίνονται συχνά τα παιδιά με κάποια ιδιαιτερότητα ή κάποιο χαρακτηριστικό που τα διαφοροποιεί από το μέσο όρο (αν είναι, για παράδειγμα πολύ ψηλά, παχουλά ή πολύ καλοί μαθητές).
 - Παιδιά ευαίσθητα στα πειράγματα που αντιδρούν έντονα, θυμώνουν, κλαίνε, απομονώνονται.
 - Παιδιά αδιάλλακτα στις διαφωνίες με εριστικό και επιθετικό πνεύμα κλπ.

Τα παιδιά που εκφοβίζονται..

- Έχουν περισσότερες πιθανότητες να υποφέρουν από κατάθλιψη και άγχος.
- Έχουν συχνά τάση αυτοκτονίας που μπορεί να συνεχίσουν και μέχρι την ενηλικίωση. Σε μία μελέτη, οι ενήλικες που υπήρξαν θύματα σχολικού εκφοβισμού ήταν 3 φορές πιο πιθανόν να κάνουν σκέψεις για αυτοκτονία.
- Είναι πιο πιθανόν να παρουσιάσουν σωματικά συμπτώματα που περιλαμβάνουν, πονοκέφαλους ημικρανίες, δερματικά προβλήματα (πχ., έκζεμα, ή ψωρίαση) έλκος, τρέμουλο, αυξημένους παλμούς κρίσεις πανικού κ.α.
- Σχετική έρευνα έδειξε ότι τα θύματα σχολικού εκφοβισμού – δημοτικής ηλικίας- είχαν τις διπλάσιες πιθανότητες να εμφανίσουν ψυχωτικά συμπτώματα στην εφηβεία
- Είναι πιο πιθανό να παραπονιούνται για την υγεία τους. Σε μία μελέτη, η θυματοποίηση σχετίστηκε με την κατάσταση υγείας χρόνια αργότερα.
- Μείωση της σχολικής απόδοσης όπως και αυξημένες πιθανότητες να παρατήσουν εντελώς το σχολείο.
- Έχουν περισσότερες πιθανότητες να αντιδράσουν με εξαιρετικά βίαιο τρόπο. Σε 12 από τα 15 περιστατικά στη δεκαετία του 1990, όπου μαθητές έριξαν πύρα στο σχολείο τους, οι σκοπευτές ήταν θύματα σχολικού εκφοβισμού.
- απώλειες ενδιαφέροντος για δραστηριότητες

**ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΠΟΙΟΣ ΕΊΠΕ ΌΤΙ Η ΒΊΑ ΕΊΝΑΙ
ΜΌΝΟ ΣΩΜΑΤΙΚΉ;**

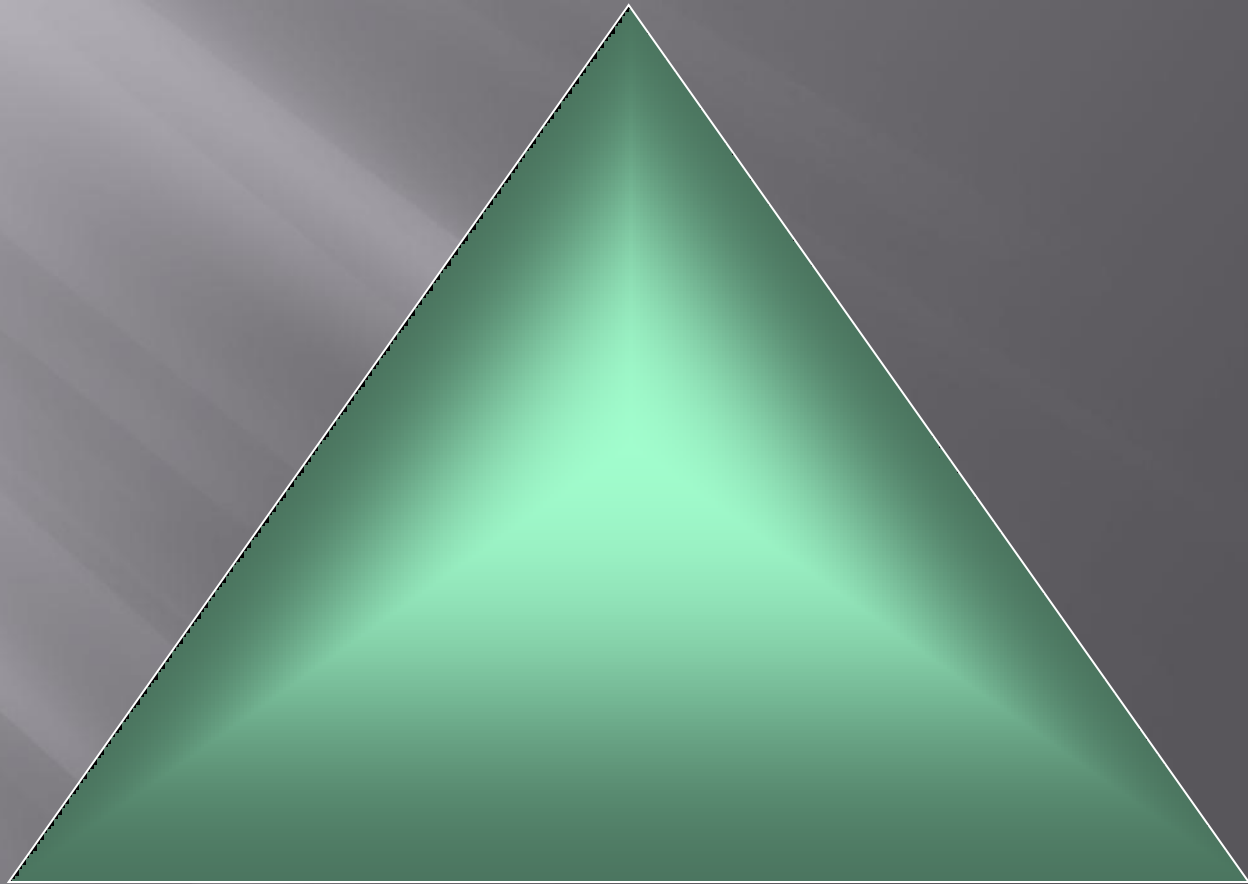

Ο κύκλος της βίας

Ποιοι μπορούν να βοηθήσουν

ΓΟΝΕΙΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ
ΛΟΙΠΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ
ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΟΜΑΔΑ
ΤΩΝ ΣΥΝΟΜΗΛΙΚΩΝ

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού

- Παρέχει υποστήριξη στο παιδί και του μεταδίδει το μήνυμα μέσα από την καθημερινή σχέση μαζί του, ότι μπορεί να του μιλήσει για οτιδήποτε τον απασχολεί
- Διαβεβαιώνει το παιδί ότι κανείς δεν αξίζει να γίνει θύμα εκφοβισμού και ότι το πρόβλημα που δημιουργήθηκε δεν ήταν δικό του λάθος
- Επικροτεί την πράξη του παιδιού ότι ανέφερε το πρόβλημα, ενισχύοντας την αντίληψη ότι δεν πρόκειται για «κάρφωμα»
- Εξακριβώνει το μέγεθος του προβλήματος
- Αναφέρει στο/στα/ παιδί /παιδιά ότι το σχολείο είναι σε θέση να αντιμετωπίσει τον εκφοβισμό με επιτυχία
- Να ενημερώσει αμέσως τους γονείς, ζητώντας την συνεργασία τους
- Να ενισχύσει την αλληλεγγύη των παιδιών, ενεργοποιώντας την δυναμική και πρακτική συμμετοχή τους, ενισχύοντας την αντίληψη ότι είναι πρόβλημα που αφορά «όλους»
- Ενημερώνει την ομάδα των εκπαιδευτικών και τον διευθυντή του σχολείου

Τι μπορούν να κάνουν οι γονείς

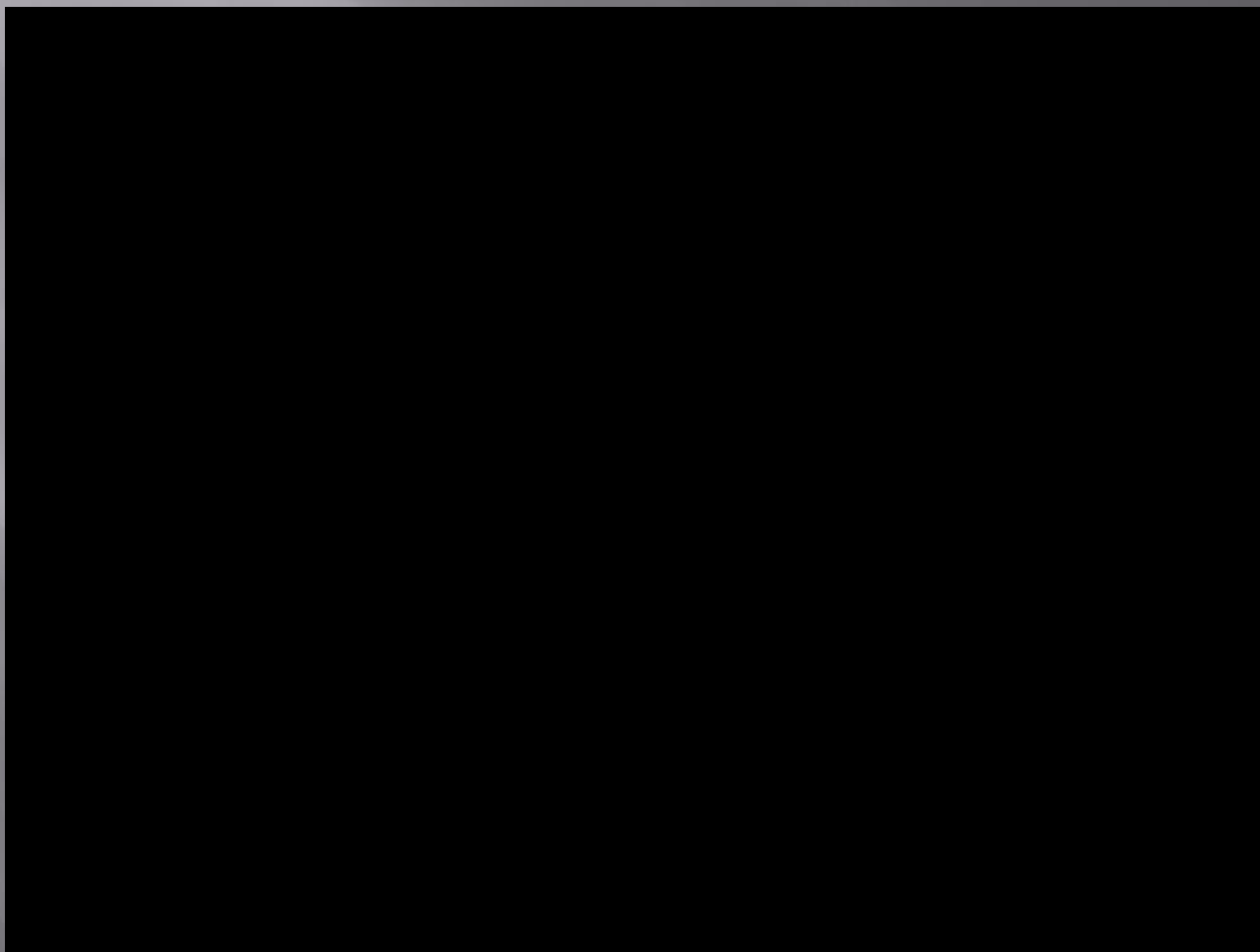
- Σχέση αποδοχής και διαρκούς υποστήριξης
- Χρόνος ενασχόλησης με το παιδί
- Ενίσχυση της αντίληψης ότι είναι πολύ σημαντικό τόσο τον ίδιο το παιδί σας όσο και αυτά που του συμβαίνουν
- Χρήση ενεργητικής ακρόασης
- Ενίσχυση της ενσυναίσθησης
- Ανάδειξη των συναισθημάτων που υπάρχουν πίσω από τις λέξεις του παιδιού
- Προστασία του παιδιού από οποιαδήποτε έκθεση σε βίαιη συμπεριφορά ψηφιακή και πραγματική

Ο ρόλος των συνομηλίκων

Σύμφωνα με έρευνες το 85% των συνομηλίκων είναι παρόν σε επεισόδια εκφοβισμού. Κατά συνέπεια:

- Η τάξη πρέπει να λειτουργεί ως ενοποιημένη ομάδα, ενώ πρέπει να γίνονται προσπάθειες να αναπτύσσεται φιλία μεταξύ των παιδιών
- Αποφυγή υποομάδων και επικίνδυνων συμμαχιών
- Ενίσχυση της θετικής αλληλεπίδρασης
- Ενθάρρυνση και ενεργοποίηση θετικών συναισθημάτων για όλους τους συμμαθητές τους
- Ενεργοποίηση της αλληλεγγύης και του υποστηρικτικού κλίματος μεταξύ των παιδιών από μικρή ηλικία
- Ομάδα στήριξης μεγαλύτερων μαθητών για τα όλα τα παιδιά που το έχουν ανάγκη (με την εποπτεία των εκπαιδευτικών)

Η Βία Στο Σχολείο

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ

*Δημήτρης Κοτσίφης
Κρινιώ Κουκουβίνου
Μάριος Χατία*